

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ŠOLSKO LETO 2023/2024

NELEKTORIRANO

Samoevalvacijsko poročilo je pripravil ravnatelj Boštjan Papež
v sodelovanju s sodelavci: mag. Sonjo Štefanič, Ano Gorše, Petro
Poplašen, Sonjo Malnarič in Mitjo Žlogarjem

Avgust 2024

Vsebina

1	POTEK SAMOEVALVACIJE	3
2	BRALNA PISMENOST	4
2.1	TIM ZA DVIG BRALNE PISMENOSTI	4
2.2	BRALNI TEST V 3. RAZREDU	5
2.2.1	ANALIZA BRALNEGA TESTA NA OŠ LOKA ČRNOMELJ	5
2.2.2	ZAKLJUČEK	8
3	DIGITALNE KOMPETENCE	8
4	PLAN SAMOEVALVACIJE – šolsko leto 2024/25	15

1 POTEK SAMOEVALVACIJE

Namen uvajanja izboljšav in samoevalvacije v šolah je izboljšanje učenja in poučevanja ter dosežkov učencev. Da bi šole lahko kakovostno in trajnostno uvajale izboljšave in samoevalvacijo, je pomembno, da imamo skupna izhodišča in usmeritve. Gre za niz dogovorov in postopkov, utemeljenih v teoriji, predvsem pa preizkušenih v praksi v šolah.

Na OŠ Loka Črnomelj smo si izbrali dva prednostna cilja, povezana z branjem in digitalnimi kompetencami.

Glede na rezultate ankete o bralnih navadah učencev, ki smo jo izvedli junija 2023 smo se na šoli odločili za sestavo posebne skupina za spodbujanje branja pri učencih. Poimenovali smo jo v **Tim za dvig bralne kulture.**

Bralni test v 3. razredu

Z izbrano prioriteto želimo izboljšati raven bralne pismenosti. S spodbujanjem raznolikih didaktičnih strategij in medpredmetnega sodelovanja smo ustvarili poti za nadaljevanje v prioritet. V 3. razredu smo izvedli bralni test in ga analizirali. Z rezultati so seznanjene učiteljice 4. razreda. Z učenci bodo lahko takoj pričele v diferenciacijo in individualizacijo pouka in skušale prilagoditi učne stile, BUS v oddelku glede na rezultate testiranja. Starše bomo seznanili z rezultati testiranja bralnega razumevanja. Motivacijo za branje bomo udeleževali v vseh oddelkih na različne načine (npr. bralni projekti, bralne značke).

Digitalne kompetence

Razvoj digitalnih kompetenc v osnovni šoli je ključnega pomena, saj učence pripravljajo na izzive sodobne družbe in gospodarstva. Digitalna pismenost omogoča boljše razumevanje informacij v medijih, kar je ključno za kritično mnenje. Sposobnost uporabe digitalnih orodij izboljšuje učni proces, saj spodbuja ustvarjalnost in sodelovanje. Prav tako razvijanje teh kompetenc pripomore k zmanjševanju digitalnega razkoraka med učenci. Digitalna znanja so osnova za vseživljenjsko učenje ter prilagajanje hitro spreminjajoči se tehnologiji v prihodnje.

2 BRALNA PISMENOST

2.1 TIM ZA DVIG BRALNE PISMENOSTI

Glede na slabo stanje bralnih navad pri učencih smo se odločili za bolj konkretno spodbujanje branja, in sicer na treh področjih: s pomočjo staršev, učencev in učiteljev.

1. Za starše smo pripravili promocijsko pismo o koristih branja in kako je le-to povezano z učenim uspehom. V juniju smo v okviru Tednov vseživljenjskega učenja pripravili stojnico za starše za promocijo branja in predstavili poletno bralno akcijo Knjižnice Črnomelj Poletavci – poletni bralci. Na prihodnjih prvih roditeljskih sestankih se starše ozavešči o pomembnosti branja za uspešnost učencev na vseh področjih.
2. Za učence smo na šoli pripravili deset projektov, ki jih je izvajala predvsem šolska knjižnica. To so bili:
 - a. Rastem s knjigo (7. r.),
 - b. Noč knjige (4.–8. r.),
 - c. Branje ne pozna meja/Čitanje ne poznaje granica (4. in 5. r. podružnice Griblje in Adlešiči),
 - d. Nacionalna izmenjava knjižnih kazalk (5. r.),
 - e. Nacionalni mesec skupnega branja – Pet minut na dan vzemi knjigo v dlan (1.–9. r.),
 - f. Moja najljubša knjiga (4.–9. r.),
 - g. Medgeneracijsko branje,
 - h. Teden poezije (1.–9. r.),
 - i. Bralna značka (1.–9. r.),
 - j. Eko bralna značka (1.–9. r.).

Učenci so lahko bralno značko opravili tudi za nazaj, vendar je bilo čtivo primerno trenutni starosti. V 9. r. so si učenci eno knjigo za domače branje izbrali sami po posvetu z učiteljicami slovenščine oz. knjižničarko.

Pri radijski uri za Prešernov dan se je učencem omenila pomembnost branja.

3. Ob pomoči učiteljev razmišljamo o vnosu metode dolgega branja po vertikali v letni delovni načrt šole. Razredna stopnja to metodo že izvaja. V podaljšano bivanje smo uvedli vsakodnevno branje (vsaj 10 min). Učitelji različnih predmetov sodelujejo s knjižnico v okviru medpredmetnega sodelovanja. Tako smo izvedli medpredmetno povezovanje v 6. r. pri geografiji, v 7. r. pri zgodovini in slovenščini, v 8. r. pri biologiji in v 9. r. pri likovni umetnosti. V 4. in 5. r. se je posodobil seznam čtiva za domače branje.

Skozi vse šolsko leto učitelji na različnih področjih, ko je le mogoče, spodbujamo učence k branju v prostem času, k branju za bralno značko in osvojitve naslova Zlati bralec. Branje se spodbuja tudi pri pouku tujih jezikov, primerno znanju in starosti učencev, zato že nekaj šolskih let prirejamo tudi angleško in nemško bralno značko.

2.2 BRALNI TEST V 3. RAZREDU

(avtorici: dr. Sonja Pečjak in dr. Nataša Potočnik)

Bralni test je sestavljen iz dveh podtestov, tj. *Hitrost razumevanja* in *Stopnja razumevanja*. Podtest *Hitrost razumevanja* ugotavlja hitrost procesiranja informacij učenca, ki je pokazatelj avtomatiziranosti njegovega branja. Hitrost razumevanja kaže, kakšna je lahko dejanska hitrost branja učenca, ki mu še omogoča razumevanje. Podtest ima 25 nalog oziroma kratkih besedil z eno do tremi povedmi, v katerih manjka ena beseda. Učenec mora dopolniti manjkajočo besedo z eno izmed petih ponujenih besed. V navodilu je poudarek na hitrosti dela. Pred reševanjem dobi učenec tri primere, ki jih reši skupaj s testatorjem. Odgovore učenec piše na odgovorni list tako, da obkroži črko, ki je pred izbrano besedo. Čas reševanja je 7 minut in pol.

Podtest *Stopnja razumevanja* kaže kvantitativni vidik razumevanja – koliko vsebine učenec razume – in kvalitativni vidik – katero vsebino razume. S kvantitativnega vidika govorimo o različnih odstotkih razumevanja prebranega, pri čemer na osnovi tega lahko določimo stopnjo razumevanja pri branju. S kvalitativnega vidika pa govorimo o razumevanju jasno prepoznanih dejstev, razumevanju, do katerega pride učenec s pomočjo sklepanja, ter razumevanju na osnovi analize in vrednotenja prebranega. Podtest ima pet različnih besedil, vsako ima štiri naloge, torej ima podtest skupno 20 nalog. Besedila so približno enake dolžine - najkrajše ima 81 besed, najdaljše pa 108 besed. Učenec mora besedilo prebrati in potem rešiti vsako nalogo, tako da izmed ponujenih štirih odgovorov izbere pravilni odgovor. Pred branjem petih besedil in odgovarjanjem na vprašanja ima učenec dva primera, ki ju reši skupaj s testatorjem. Odgovore učenec piše na odgovorni list, tako da obkroži črko pred pravih odgovorom. Čas reševanja je 10 minut.

Učenec lahko zbere pri podtestu *Hitrost razumevanja* maksimalno 25 točk in pri podtestu *Stopnja razumevanja* 20 točk.

2.2.1 ANALIZA BRALNEGA TESTA NA OŠ LOKA ČRNOMELJ

Konec šolskega leta 2023/24 je bilo testiranih 40 tretješolcev iz matične šole (iz 3. A 19 učencev, iz 3. B 21 učencev), 8 učencev PŠ Adlešiči in 1 učenec PŠ Griblje. Skupno je bilo testiranih 49 učencev, kaj je 94 % vseh tretješolcev (3 učenci niso bili testirani, en izmed njih se izobražuje na domu).

Rezultati so grafično predstavljeni po oddelkih: Če se simbol # ali 0 nahajata v spodnjem sivem delu, to pomeni, da učenčev dosežek na posameznem podtestu sodi v spodnjo četrtino dosežkov, tj. med najslabših 25 % dosežkov v skupini vrstnikov. Če se posamezen znak nahaja v zgornjem sivem delu, je učenčev dosežek v zgornji četrtini dosežkov, tj. med najboljšimi 25 % dosežkov. Če se znak nahaja v srednjem, belem delu, je učenčev dosežek na podtestu povprečen, tj. sodi med srednjih 50 % dosežkov. Če je razkorak med hitrostjo in stopnjo razumevanja velik, kaže na težave (lahko z razumevanjem besedišča ...).

Glede na grafični prikaz rezultatov posameznega učenca v izbirni tabeli vidimo, da rezultati posameznikov kažejo na veliko razliko med rezultatom med hitrostjo in stopnjo razumevanja (simbola sta zelo narazen). Veliko učencev ima tudi pri stopnji razumevanja velik razkorak med številom vseh rešenih nalog in številom pravilno rešenih nalog, kar pri hitrosti razumevanja ni tako izrazito. Obe ugotovitvi kažeta na težave pri branju, saj učenec hitreje bere kot pa je sposoben prebrano razumeti oz. ima učenec večje težave kot s tehniko branja z bralnim razumevanjem.

Predstavitev rezultatov po oddelkih:

3. a: Med najslabših 25 % v skupini vrstnikov pri hitrosti razumevanja so uvrščeni 3 učenci; pri stopnji razumevanja pa 5 učencev. 9 učencev je pri hitrosti razumevanja uvrščenih med 25 % najboljših učencev v skupini vrstnikov in 4 pri stopnji razumevanja. V povprečje, to je med srednjih 50 % dosežkov v skupini vrstnikov, je pri hitrosti razumevanja uvrščenih 7 učencev, pri stopnji razumevanja pa 10 učencev. 3 učenci so na obeh podtestih v zgornji četrtini; 5 se jih nahaja pri enem podtestu v povprečju, pri drugem pa v zgornji četrtini, 5 se jih nahaja v čistem povprečju, 2 učenca sta na obeh podtestih v spodnji četrtini, 2 sta pri enem podtestu v povprečju, pri drugem pa v spodnji četrtini, 2 pa sta pri enem podtestu v spodnji četrtini, pri drugem pa v zgornji četrtini.

3. b: Med najslabših 25 % v skupini vrstnikov pri hitrosti razumevanja je uvrščenih 8 učencev in pri stopnji razumevanja 10 učencev. 5 učencev je pri hitrosti razumevanja uvrščenih med 25 % najboljših učencev v skupini vrstnikov in ravno tako 5 pri stopnji razumevanja. V povprečje, to je med srednjih 50 % dosežkov v skupini vrstnikov, je pri hitrosti razumevanja uvrščenih 8 učencev, pri stopnji razumevanja pa 6 učencev. 3 učenci so na obeh podtestih v zgornji četrtini, 6 v spodnji; 3 učenci pa se nahaja v čistem povprečju, 3 učenci se nahajajo pri enem podtestu v povprečju, pri drugem pa v zgornji četrtini, 5 pa pri enem podtestu v povprečju, pri drugem pa v spodnji četrtini, le 1 učenec je pri enem podtestu v spodnji četrtini, pri drugem pa v zgornji četrtini.

PŠ Griblje: Učenec je pri obeh podtestih v povprečje, to je med srednjih 50 % dosežkov v skupini vrstnikov.

PŠ Adlešiči: Med najslabših 25 % v skupini vrstnikov pri stopnji razumevanja je uvrščen 1 učenec. 2 učenca sta je pri hitrosti razumevanja uvrščen med 25 % najboljših učencev v skupini vrstnikov, noben učenec pa ni uvrščen med 25 % najboljših učencev pri stopnji razumevanja. V povprečje, to je med srednjih 50 % dosežkov v skupini vrstnikov, je je pri hitrosti razumevanja uvrščenih 6 učencev, pri stopnji razumevanja pa 7 učencev.

5 učencev je na obeh podtestih v čistem povprečju, nobeden v zgornji ali spodnji četrtini, 1 učenec se nahaja pri enem testu v povprečju, pri drugem pa v spodnji četrtini, 2 učenca pa se nahajata pri enem testu v povprečju, pri drugem pa v zgornji četrtini.

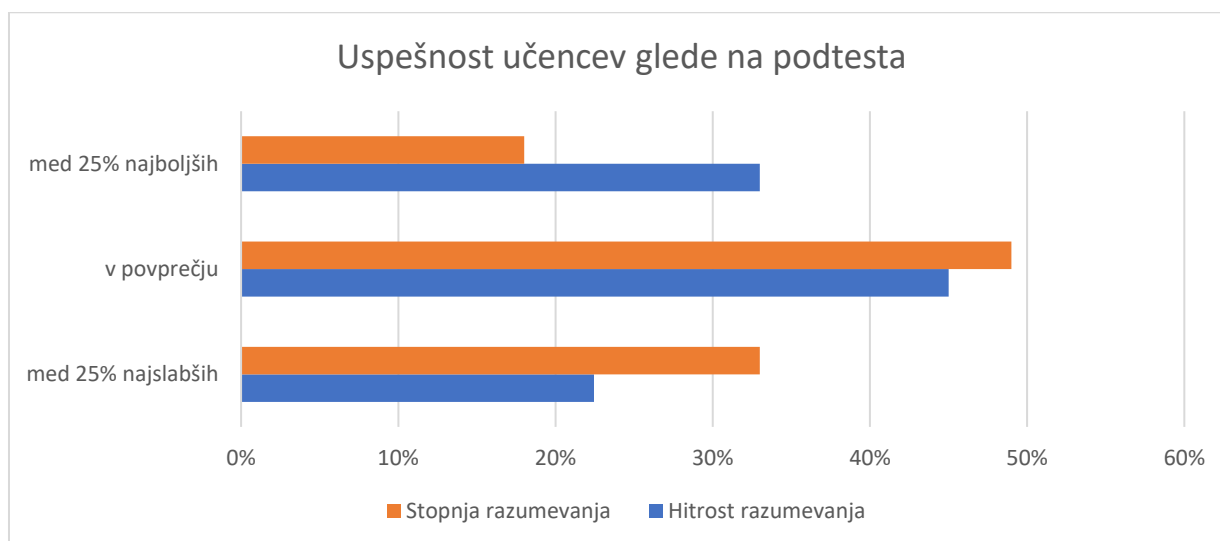
Prikaz uspešnosti učencev po razredih

Graf 1: Prikaz uspešnosti učencev pri bralnih testih po razredih

Graf 1 prikazuje uspešnost učencev na bralnih testih po razredih. Opazimo, da je bilo v 3. A in B število vključenih učencev približno enako, pri razredu iz Adlešič ter Gribelj pa veliko manj. Grafični prikaz nam jasno prikazuje razlike med posameznimi oddelki. Največ učencev je bilo med najboljšimi 25% pri obeh podtestih v 3. A in B razredu (v vsakem razredu po 3 učenci ali 6,12%), med 25% najslabšimi pri obeh podtestih pa v 3. B razredu (6 učencev ali 12,24%). V skupni predstavitvi vidimo, da je največ učencev pri obeh podtestih v povprečju, kar je 14 učencev ali 28,57%, med najboljšimi pri obeh podtestih pa 6 učencev ali 12,24%.

Prikaz uspešnosti učencev glede na oba podtesta

Graf 2: Prikaz uspešnosti učenca glede na oba podtesta

Graf 2 prikazuje uspešnost učencev glede na oba podtesta. Največ učencev OŠ Loka je v podtestu hitrost razumevanja in stopnja razumevanja v povprečju, kar je pri hitrosti razumevanja 22 učencev ali 44,90%, pri stopnji razumevanja 24 učencev ali 48,98%. Med 25% najboljših je več učencev na podtestu hitrost razumevanja, med 25% najslabših pa več učencev v podtestu stopnja razumevanja.

2.2.2 ZAKLJUČEK

Ugotavljamo, da je v letošnjem šolskem letu največ učencev v povprečju, kar ni bilo že nekaj let in smo nad rezultatom zadovoljni, kljub temu po ocenjujemo, da je potrebno še naprej načrtno razvijanje bralnih sposobnosti učencev ter skrbno izbrati dejavnosti, ki bodo pripeljale učence do uspeha. Hkrati pa je zelo pomembno tudi pravočasno prepoznavanje individualnih zmožnosti učencev, še posebej tistih, ki imajo nižje bralne zmožnosti. V letošnjem šolske letu smo naredili za tri učence 1. triade, ki so imeli težave na področju branja in bralnega razumevanja, Ocenjevalno shemo bralnih zmožnosti učencev, kjer smo ocenili učenčeve bralne zmožnosti in pripravili načrt dela z njim.

Menimo, da bi v začetku naslednjega šolskega leta predstavili skupne rezultate bralnega testa na roditeljskem sestanku staršem učencev 4. razreda, individualne rezultate učenca pa staršem na govorilni uri.

3 DIGITALNE KOMPETENCE

Na šoli se zavedamo pomena razvoja digitalnih kompetenc, zato smo se tudi priključili projektu Inovativna pedagogika 5.0, ki je namenjen razvoju digitalnih kompetenc učencev in projektu Digitrajni učitelj, ki je poleg trajnostne in finančne pismenosti razvija tudi digitalne kompetence učiteljev..

DigComp 2.2 je okvir za digitalne kompetence, ki državljanom pomaga samozavestno, kritično in varno uporabljati digitalne tehnologije, razvila ga je razvila Evropska komisija za državljane EU 1.

Sestavljajo ga ključne točke:

- **Primeri znanj in veščin:** Vključuje več kot 250 primerov znanj, veščin in stališč, ki so potrebni za učinkovito uporabo digitalnih tehnologij.
- **Varnost in kritičnost:** Poudarja varno in kritično uporabo digitalnih tehnologij, vključno z novimi in nastajajočimi tehnologijami, kot so sistemi, ki jih poganja umetna inteligenca.
- **Podpora digitalni preobrazbi:** Podpira cilje evropske digitalne strategije in akcijskega načrta za digitalno izobraževanje, ki si prizadevata za izboljšanje digitalnih veščin in kompetenc za digitalno preobrazbo.

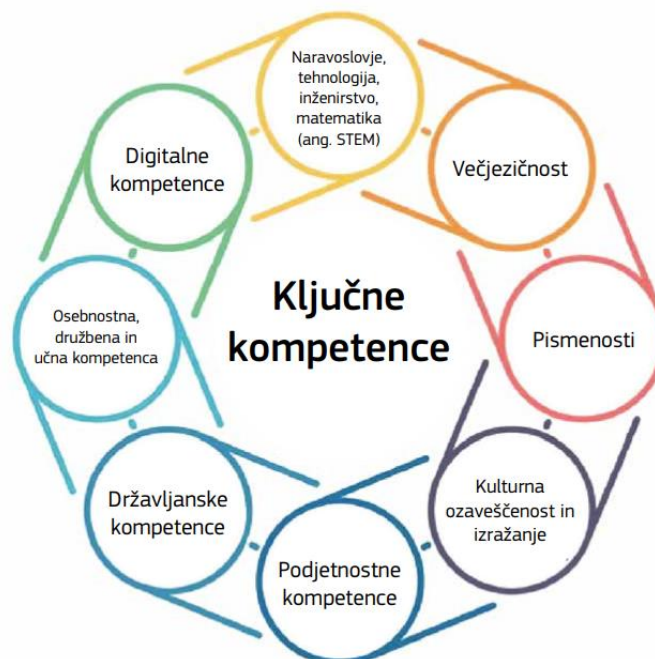
Okvir opredeljuje 21 ključnih digitalnih kompetenc, ki so razdeljene v pet kategorij:

- informacijska in podatkovna pismenost,
- komunikacija in sodelovanje
- ustvarjanje digitalnih vsebin
- varnost in
- reševanje problemov

DigComp 2.2 vključuje tudi nova področja, kot so umetna inteligenca in delo na daljavo.

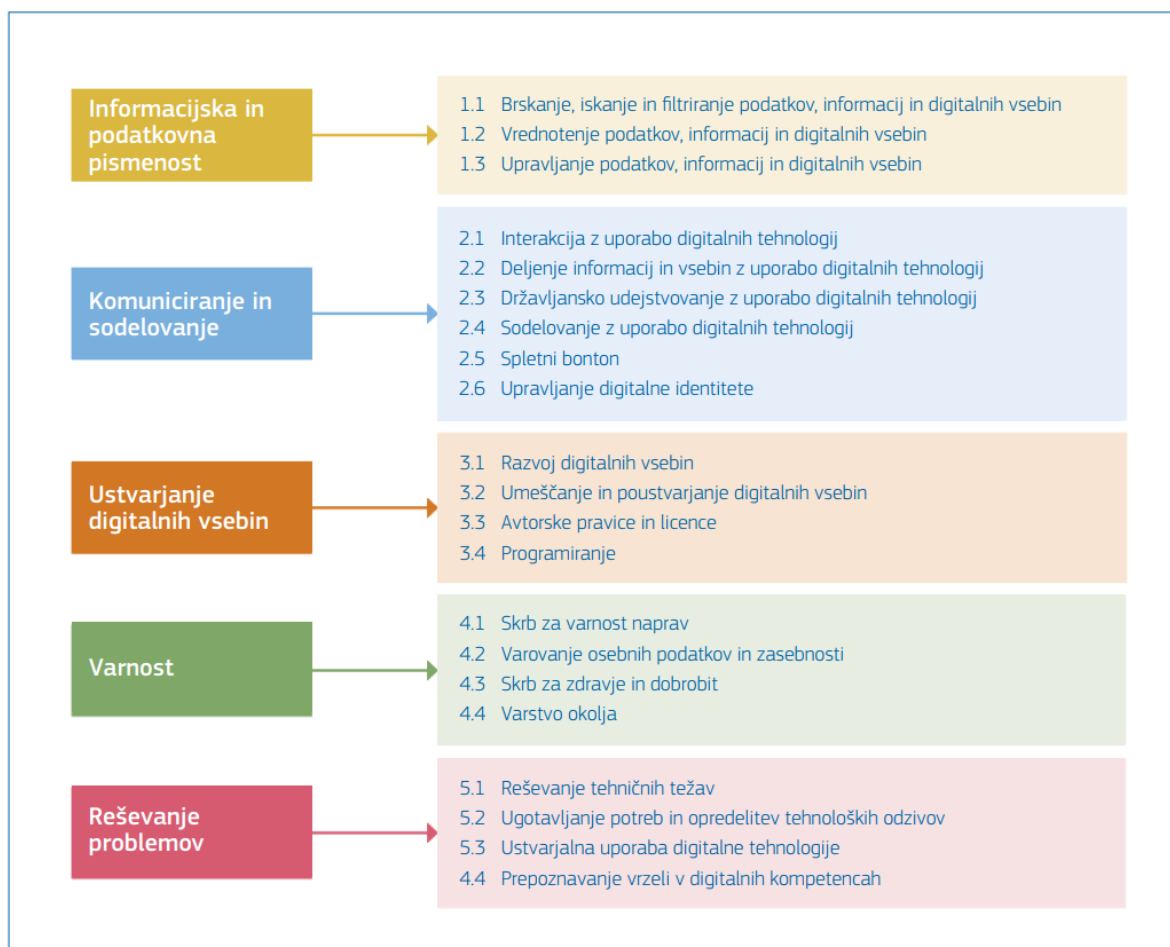

Digitalna kompetenca je del ogrodja ključnih **kompetenc za VSEŽIVLJENSKO UČENJE** in je preletena z drugimi kompetencami.

Ključne digitalne kompetence

Da bi lažje zastavili načrt razvoja digitalnih kompetenc smo se na šoli odločili, da učitelji in učenci inovativnih razredov (6. b in 7. c) opravijo anketo z orodjem SELFIE.

Orodje SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies) je brezplačno in prilagodljivo orodje, ki šolam pomaga oceniti njihovo stanje glede uporabe digitalnih tehnologij za poučevanje in učenje. SELFIE anonimno zbira stališča učencev, učiteljev in predstavnikov vodstva šole glede uporabe tehnologije na njihovih šolah. Na podlagi odgovorov orodje ustvari poročilo, ki prikazuje prednosti in slabosti šole pri uporabi tehnologije.

Orodje je na voljo v več kot 30 jezikih in ga lahko uporablja vsaka šola, ne glede na stopnjo digitalne infrastrukture. Uporaba orodja je brezplačna, odgovori pa so anonimizirani, kar zagotavlja varstvo podatkov.

Povzetki ankete:

Anketo je rešilo 37 učencev (6. b in 7. c), 6 predstavnikov vodstva in 51 učiteljev.

Modra barva predstavlja odgovore vodstva, rdeča učiteljev in rumena učencev.

Predstavniki vodstva šole

Učitelji

Učenci

SELFIE 2023-2024, session 1

10 nov. 2023 - 20 nov. 2023

Povprečni odgovori predstavnikov vodstva šole, učiteljev in učencev.

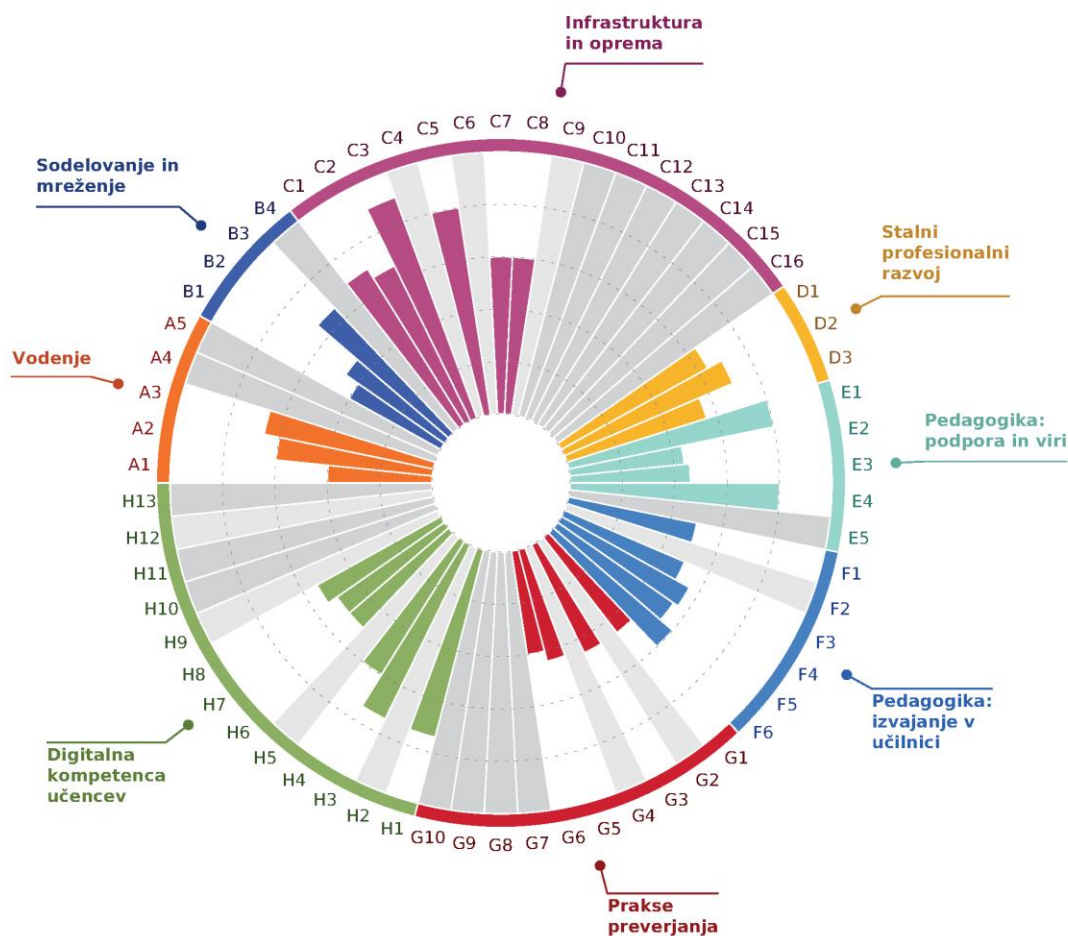

Zgornji graf jasno prikazuje, da je področje preverjanja znanja po mnenju vseh anketiranih skupin doseglo najslabši rezultat. To nakazuje potrebo po uvedbi novih, inovativnih oblik preverjanja znanja, ki bi učence dodatno motivirale k učenju.

Poleg tega je potrebno izboljšati sodelovanje in mreženje, okrepiti kolektivni duh ter spodbujati kolegialno pomoč med učenci. Prav tako je ključno razviti nove, inovativne pristope za sodelovanje vseh vpletenih skupin znotraj izobraževalne skupnosti.

Predstavniki vodstva šole

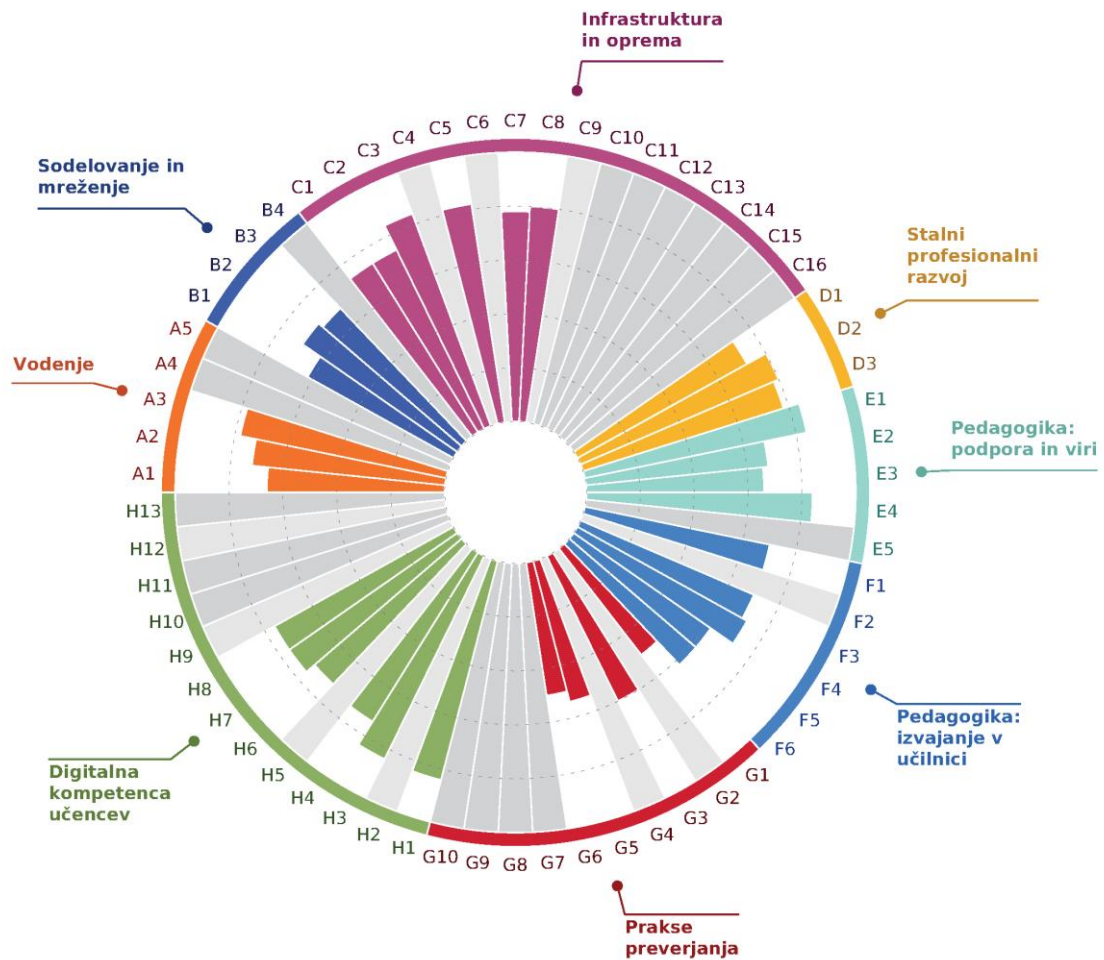

Področja, ki zahtevajo izboljšave:

- Prakse preverjanja
- Sodelovanje in mreženje
- Digitalna kompetenca učencev (H6 - H8)

Učitelji

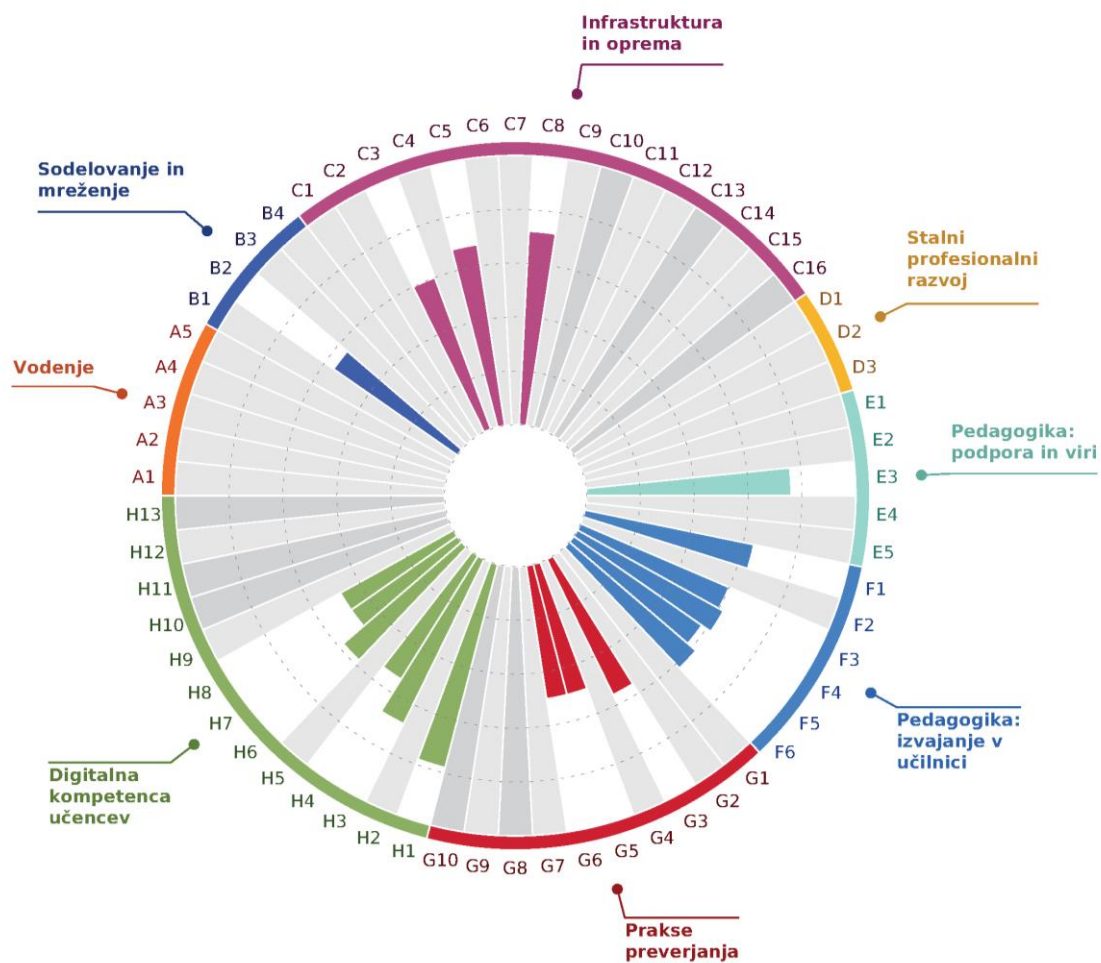

Področja, ki zahtevajo izboljšave:

- Prakse preverjanja
- Sodelovanje in mreženje
- Pedagogika: izvajanje v učilnici

Učenci

Področja, ki zahtevajo izboljšave:

- Prakse preverjanja
- Digitalna kompetenca učencev (H4 – H8)

4 PLAN SAMOEVALVACIJE – šolsko leto 2024/25

V šolskem letu 2024/25 bomo izvedli samoevalvacijo na naslednjem področju:

- BRALNA PISMENOST
- DIGITALNE KOMPETENCE